

Leeftacht

Proviand voor onderweg

PROGRAMMA SEIZOEN 2021-2022

...voor wie het allemaal wel gelooft...

KERKENTR MMEL

Leeftocht 2021-2022

“Niets is vanzelfsprekend”

Als één ding ons in de afgelopen periode duidelijk is geworden, is dat het wel. Al vanaf 2007 komt jaarlijks het programmablad Leeftocht uit, 2020-2021 zou de dertiende uitgave zijn. Vanwege de beperkingen die ons door de Corona-crisis werden opgelegd, was het onmogelijk een nieuw programma samen te stellen en moesten we cancelen wat geagendeerd was. Velen hebben deze avonden zeer gemist.

Rekening houdend met onzekerheden, maar vooral met hoop, moed en vertrouwen hebben we voor seizoen 2021-2022 het programma samengesteld dat u nu in handen hebt.

Leeftocht heb je nodig als je onderweg bent. Door ontmoeting hopen we een bijdrage te kunnen leveren aan vorming en ontwikkeling van mensen binnen en buiten de kerk.

U was gewend het Leeftocht-programma in augustus te ontvangen, vanwege de onzekerheden is het dit jaar ruim

een maand later. Voor twee onderdelen staat in september al een avond gepland, deze zullen vooraf in de Kerken-trommel vermeld worden.

Wat u in de eerste plaats zult missen is de startbijeenkomst. De onzekerheid om met te grote aantallen bij elkaar te komen, heeft ons hiertoe doen besluiten

Maar ... 't *Het nog nooit, nog nooit zo donker west of 't wer altijd wel weer licht*. Een gebeuren dat Advent ons ieder jaar weer duidelijk maakt. In die zin zouden we zondagmiddag 12 december als vorm van start (en doorgaan) kunnen beleven.

Ondanks alles rekenen we ook nu weer op vele enthousiaste deelnemers. Hoe u zich kunt aanmelden staat achterin dit blad.

Wij hebben er weer zin in, jullie ook?

Namens de werkgroep Leeftocht,
Henk ter Veen

Inhoudsopgave en agenda ‘Leeftocht’

Op **pagina 23** vind je alle activiteiten overzichtelijk en op datum gerangschikt. Een inhoudsopgave en agenda in één. Gemakkelijk als je snel even wilt controleren wanneer een bepaalde activiteit staat gepland.

01 Bijbellezen op de morgen

Inleider: ds. Arend Linde
Datum en tijd: woensdag 1 september, 6 oktober, 10 november, 1 december, 5 januari, 2 februari, 2 maart, 6 april om 9:30 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Jaap Lowijs, tel. (0528) 230613
e-mail: jaap_lowijs@zonnet.nl

Bijbellezen op de morgen valt onder de organisatie van Leeftocht en dat is wel een mooie naam. Leeftocht heb je nodig als je onderweg bent. Tijdens de coronapandemie konden we niet veel onderweg zijn, niet fysiek althans, en velen hebben dat zeer gemist. Nu zei de filosoof Pascal wel dat de problemen in de wereld ontstaan doordat de mensen niet gewoon thuis in hun kamer blijven zitten. En daar zit wellicht wat in, maar je eigen huis verlaten om anderen te ontmoeten kan misschien

ook wel problemen voorkomen. Zeker als het is om Leeftocht op te doen. Net zoiets als naar de winkel gaan dus, maar in dit geval om je geestelijk te verrijken door samen de Bijbel te lezen. Graag wil ik iedereen uitnodigen om aan te schuiven en mee te lezen, mee te denken, mee te luisteren en mee te praten. We lezen uit het Evangelie zoals dat is overgeleverd door Mattheüs. Voorstudie is niet nodig, vaak kan het juist verrassend zijn om onvoorbereid een tekst te lezen en te kijken wat de woorden met je doen.

Hartelijk welkom allemaal.

*Het te lezen boek is niet het boek dat voor u denkt,
maar het boek dat u aan het denken zet.
Geen enkel boek is daarvoor gelijk aan de Bijbel.
Harper Lee, Amerikaans auteur 1926-2016*

02 Spiritueel Bijbellezen

Leeskring, 3 bijeenkomsten

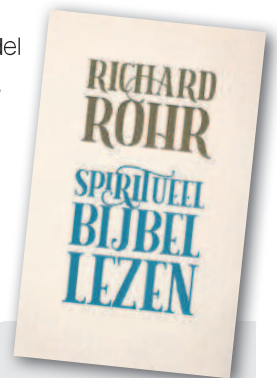
Inleider: ds. Dick van der Vaart
Datum en tijd: woensdag 22 september, 6 oktober en 27 oktober om 20:00 uur
Plaats: Oosterkerk
Contactpersoon: Geke Iden, tel. 06 12906046
e-mail: geke.iden@kpnmail.nl

'Spiritueel Bijbellezen' is de titel van een boek dat geschreven is door Richard Rohr. In het boek legt de auteur uit hoe je de bijbel kunt lezen op een heilzame en spirituele manier. Voorbeelden van slecht bijbelgebruik zijn er helaas ook. Met de bijbel in de hand zijn er kruistochten ondernomen, slavernij, apartheid en afwijzing van homoseksualiteit goedgepraat met Bijbelteksten.

Volgens Richard Rohr is er maar één manier waarop we de bijbel kunnen lezen: de manier waarop Jezus de Schriften las. De bijbel is een door de Geest van God geïnspireerde bundel teksten die alleen door spiritueel getransformeerde mensen kan worden verstaan. Rohr laat zien hoe je de bijbel niet moet lezen en hij geeft puntsgewijs de kenmerken en voorbeelden van Jezus' bijbelgebruik.

Het boek is te bestellen bij de boekhandel

Titel: Spiritueel Bijbellezen,
Auteur: Richard Rohr,
ISBN: 978 90 435 3417 8
Uitgever: KokBoekencentrum
Kosten: € 12,00

De mens is een spiritueel wezen, dat om werkelijk spiritueel te kunnen zijn, een lichaam nodig heeft.

Thomas van Aquino

03 Scherven van geluk

samen lezen van het Bijbelboek Prediker

In- en gespreksleider: ds. Wim Loosman
Datum en tijd: woensdag 27 oktober, 10 en 17 november 20:00 tot 22:00 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Henk Meerman, tel. (0528) 278133
e-mail: henkmeerman50@gmail.com

We blijken het allemaal te willen, gelukkig zijn. We zoeken er naar, lezen erover en werken eraan. Maar wat is het eigenlijk, geluk? Wat maakt ons gelukkig? Wat maakt ons leven de moeite waard? En is geluk maakbaar, heb je er zelf invloed op? En wat hebben geluk en geloof met elkaar te maken? Als er één in de Bijbel is die ons de weg naar een gelukkig leven kan wijzen, dan is het de oude Prediker. Veel moderne wijzen en dichters, die niet bekend staan om een hechte

omgang met de Bijbel hebben hun affiniteit met deze scepticus uitgesproken. Maar hij is niet alleen sceptisch, omdat we ook van een vrolijke Prediker kunnen spreken. Wel verraadt de titel van onze avonden, dat we als het om geluk en genieten gaat geen grote mond mogen opzetten in het leven. Het zijn altijd scherven. In dagen waarin - evenals in de dagen van Prediker - voor menig een God en gebod zich in het donker lijken terug

te trekken zoeken we door Predikers woorden naar wijsheid om tot een gelukkig leven te komen.

*Geluk is niet afhankelijk van dingen buiten ons,
maar van de manier waarop wij die zien.*

Leo Tolstoj, Russisch schrijver, filosoof en politiek denker 1828-1910

04 Vrouwen aan het woord

Oecumenische gespreksochtenden voor vrouwen

Gespreksleiding: ds. Janke Bolhuis en Toke Hoekstra
Datum en tijd: woensdag 27 oktober, 24 november 2021 en 26 januari, 23 februari 2022
9:45 tot 11:45 uur
Plaats: Herman Bavinckhuis
Contactpersoon: Nies Muis (0528) 267367
e-mail: n.muis@kpnplanet.nl

Lieve deugd!

Het overkoepelend thema van de gespreksochtenden is 'lieve deugd'. Elke ochtend staat één specifieke deugd centraal.

De meeste mensen deugen volgens Rutger Bregman in zijn populaire boek. Over dat wat deugt gaan we het hebben. Welke rol spelen deugden in ons leven? Hoe geven we ze vorm? Uit de vele deugden die er zijn hebben we voor de vier ochtenden gekozen voor: moed, hoop, verstandigheid en liefde. Het gaat bij deze deugden niet om opgelegde, vastomlijnde regels. De beoefening van deugden helpt ons in onze zoektocht om een goed en evenwichtig mens te worden.

Oecumenische gespreksochtenden

Vrouwen uit verschillende kerken, kerkgaand of niet, zijn van harte welkom op de 4e woensdagochtend van de maand, in de periode van oktober 2021 tot en met februari 2022. Tijdens deze bijeenkomsten wordt een onderwerp vanuit diverse invalshoeken bekeken. Gesprekken, luisteren, uitwisseling, leren en respect voor elkaar spelen een belangrijke rol. Woorden, beelden en muziek helpen ons onze eigen inbreng te delen.

Gespreksleiding

Janke Bolhuis en Toke Hoekstra hebben beiden ervaring met groepswork. Janke als predikant en Toke als docent en kerkelijk werker. Het meedoen aan een 'vrouwen aan het woord' groep elders heeft hen enthousiast gemaakt ook zo'n inspirerende groep te starten in Hoogeveen.

Deugden zijn goed voor mensen, voor het eigen geluk, maar tegelijkertijd ook voor de ander zeggen de wijzen.

*Luister naar raad, laat je onderwijzen,
uiteindelijk maakt het je wijs.*

Spreuken 19:20

05 Babettes feest

Film, regie Gabriel Axel

Datum en tijd: woensdag 10 november om 20:00 uur film, om 21:30 nabespreking
o.l.v. ds. Dick van der Vaart
Locatie: Hoofdstraatkerk, ingang Herman Bavinckhuis
Contactpersoon: Geke Iden, tel. 06 12906046
e-mail: geke.iden@kpnmail.nl

Het scenario is gebaseerd op de gelijknamige novelle uit 1958 van de Deense auteur Karen Blixen. Axel won met deze film in 1988 de Oscar voor de beste niet - Engelstalige film.

Verhaal:

De film vangt aan in het begin van de 19e eeuw in een plattelandsdorp aan de westkust van Jutland waar de knappe zussen Martine en Filippa samen met hun vader wonen. Hun vader is de stichter van een strenge piëtistische geloofsgemeenschap. De zussen hebben veel aanbidders, inzonderheid Lorens Löwenhielm, een jonge Zweedse cavalerie -officier en Achille Papin, een beroemde Franse bariton van de Opéra Garnier. Tot grote tevredenheid van hun vader komt het echter nooit tot een relatie of een huwelijk.

Bijna een eeuw later komt Babette aan in het dorp. Ze is gevlucht uit Frankrijk voor de repressie van het revolutionaire bewind. Op voorspraak van Achille Papin komt ze Marine en Filippa onderdak vragen. Ze is bereid gratis te werken voor hen. De zussen nemen haar in hun huis op als kokkin. Wanneer enkele jaren later Babette de hoofdprijs van 10.000 frank van de Franse lotto wint – haar jaarlijkse biljet is haar enige overblijvende band met haar vaderland, vraagt ze de zussen of ze het feestmaal mag bereiden die ze van plan zijn te houden om de honderdste verjaardag van hun overleden vader te

gedenken. Het wordt een feestmaal dat bij de uitgenodigde vrome dorpelingen nog lang zal nazinderen. Speelduur 99 minuten.

*'God' en 'lot' rijmen alleen in slechte versjes met elkaar,
uit den treure, dat is waar.
Maar ook is waar dat God op zich zal laten rijmen.*
Willem Barnard

06 Over het tragische in onze relatie met de natuur

Inleider: Barbara de Beaufort
Datum en tijd: donderdag 11 november om 20:00 uur
Plaats: Bibliotheek Willemskade Hoogeveen
Contactpersoon: Lieke Schuling, tel. 06 12336564
e-mail: lieke.schuling@gmail.com

Wat houden wij mensen veel van de natuur. Wat hebben we haar nodig, om gelukkig te kunnen zijn. Ons verbonden te voelen met alles wat leeft. Maar tegelijk: wat maken we veel kapot, bedoeld en vooral onbedoeld.

In de lezing van vanavond verkennen we dat tragische besef. En het ongemakkelijke gevoel van eigenlijk niet anders te kunnen. Want om te bestaan moeten we nu eenmaal ander leven opofferen.

Hoe gaan we – wij mensen, van vroeger en nu - om met de spanning die dat oproept, dat is wat mij al jaren boeit. En:

hoe kunnen we die werkelijkheid onder ogen zien en toch niet mismoedig worden. Ik hoop dat u met mij mee wilt denken.

Barbara de Beaufort (1958) werd geboren op Texel. Via de Betuwe, Kampen en Wassenaar streek ze weer in het noorden van het land neer. De Beaufort doorliep de kunstacademie en werd opgeleid tot pastoraal werker. Ze is in dienst van de Protestantse gemeente Huizinge op het Hogeland van Groningen.

*De natuur heeft volmaaktheden om te tonen
dat zij het beeld van God is, en gebreken om
te tonen dat zij er slechts het beeld van is.*

Blaise Pascal

07 Departures

Film 2008, regie Yojiro Takita

Datum en tijd: *Film*: maandag 22 november 2021 om 20:00 uur. *Nabespreking o.l.v. ds. Wouter Slob*: dinsdag 23 november 2021 om 20:00 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Nies Muis, tel. (0528) 267367
e-mail: n.muis@kpnplanet.nl

De cellist Daigo Kobayashi besluit zijn loopbaan als musicus op te geven als zijn orkest in Tokio wordt opgeheven en hij geen toekomst meer in de muziek ziet. Berooid en wel, verhuist hij met zijn vrouw terug naar zijn provinciale geboorteplaats,

omdat hij daar de beschikking heeft over de verlaten woning van zijn overleden moeder. Een advertentie in de krant belooft een welkome bron van inkomsten.

Door een schrijffout blijkt het niet om werk in de reisbranche, maar in de uitvaartsector te gaan. Vanwege het (kennelijke) taboe op dit werk goed betaald, maar sociaal ongewenst. Daigo zet echter door en wordt gegrepen door deze vorm van dienstbaarheid, die hem ook in de persoonlijke sfeer veel voldoening zal geven.

Departures is een wonderschone, verstilde film die in 2009 de Oscar voor beste niet-Engelstalige film heeft gewonnen. ▶

Els Swets: 'Echt van meerwaarde'

Sinds zij en haar echtgenoot in 2017 in Hoogeveen kwamen wonen, is Els Swets een trouwe bezoeker van de bijeenkomsten die Leeftocht biedt. 'Het mooie aan Leeftocht is dat er voor iedereen wel wat in zit: het is heel divers en verhoogt je kennis. Die kennis heeft invloed op je manier van denken. En aangezien het geloof ook een manier van denken is, is Leeftocht echt van meerwaarde.'

Door Monique Bons

Terwijl ze aan de eetkamertafel in haar woonkamer zit, zoekt ze op haar iPad in het archief van de programma's van de afgelopen jaren. 'De startmiddag over 500 jaar protestantisme van Kees Posthumus vond ik super', wijst ze aan. 'En hier, de musical 'Spiegels' was ook erg mooi. 'Getalssymboliek' van Siebe Sijtsma was heel interessant. Of 'Meditatief schilderen rond het Zonnelied: dat vond ik eveneens erg leuk. Niet alleen omdat ik graag schilder, maar ook om de manier waarop het aangeboden werd. Oh ja, en ik ben ook nog naar de avonden over het boek 'God en ik' van Alain Verheij geweest. Boekbesprekingen vind ik trouwens sowieso altijd de moeite waard. Zo heb ik bijeenkomsten bezocht over de boeken 'Knielen op een bed violen' van Jan Siebelink en 'Ararat' van Frank Westerman. Zo'n boek lees je altijd twee keer: één keer van te voren, daarna hoor je erover en dan lees je het nog een keer.

In een boek komen bijzondere gedachtes voor. Ik lees graag boeken over dergelijke onderwerpen. Het bijzondere vind ik dan om te ontdekken dat waar een schrijver als Maarten 't Hart zich heel erg afzet tegen het geloof waarmee hij is opgevoed, modernere schrijfsters als Franca Treur er juist heel respectvol over schrijven. Juist dat respectvolle is voor mij belangrijk. Wees respectvol naar andersdenkenden en naar hoe je bent opgevoed. Over het algemeen kun je er toch van uitgaan dat je ouders dat met de beste intenties hebben gedaan. Voor mij is dat ten minste mijn basis van waaruit ik me, met de nodige golfbewegingen, verder ontwikkeld heb.'

Ik kies vaak onderwerpen die een beetje 'dwars' zijn

Biblebelt

Zelf groeide Els op in een dorpje in de Alblasserwaard. 'Midden in de Biblebelt dus, alhoewel ons gezin tot de 'lichere' stroming behoorde. We zijn wel principieel opgevoed. Er werd bijvoorbeeld niet gezwommen op zondag, om geen aanstoot te geven. Later, toen ik naar de middelbare school in Gorinchem ging, kreeg ik meer religieuze ruimte toen mij de evolutietheorie werd uitgelegd. Toen werd het pas interessant! Er ging een wereld voor me open. Het heeft me niet van het kerk gaan afgedreven, maar wel richting gegeven. Ik denk dat het een soort keerpunt voor me is geweest. Al zullen er vast wel meer keerpunten zijn geweest, maar die heb ik niet onthouden', glimlacht de Hoogeveense.

Basis

'Het geloof is mijn basis. Het is één van de belangrijke elementen voor hoe het leven geleefd kan worden. In al die jaren is het onder mijn huid gaan zitten en heeft het mede mijn meningen, gedachten en handelen bepaald. Het is gewoon altijd aanwezig, zonder dat je je dat realiseert. Daarom is mijn advies ook altijd: hou wat je hebt, kijk wat je ermee kunt, ga altijd op zoek en maak je eigen keuzes met respect naar de mensen om je heen. De ruimte die een mens nodig heeft, mag hij ook krijgen. Kijk verder dan je neus lang is. Daarom kies ik in Leeftocht ook vaak onderwerpen uit die een beetje 'dwars' zijn. Het mag tegen de stroom ingaan en moet niet te conservatief zijn. Ik wil weleens iets anders horen. Gewoon, om wat nieuws te leren. Het mag best breed gedragen zijn, een beetje werelds, maar wel passend binnen de religie. Iets wat een opening geeft. Iets wat prikkelt om op een creatieve manier na te denken over soms bekende dingen. Je moet erdoor getriggerd worden door bijvoorbeeld iets cabaretachtigs. Via humor en lichte spot kun je op een prettige manier getriggerd worden. Speldenprikjes', vindt ze terwijl ze door de programma's van eerdere seizoenen scrollt en in het aanbod weer diverse onderwerpen tegenkomt waar ze graag meer over had willen horen, maar op die betreffende data helaas verhinderd was.

Benieuwd

'Ook voordat we naar Hoogeveen verhuisden, bezocht ik dit soort bijeenkomsten', vervolgt Els haar verhaal. 'Bijvoorbeeld van het Genootschap Nederland-Israël waar ik lid van ben of het filosofisch café in de bibliotheek. De Remonstrantse kerk biedt ook vaak mooie onderwerpen aan. Ik bezocht gewoon wat binnen mijn belangstelling ligt, maar hier in Hoogeveen ben ik heel bewust uit het aanbod van Leeftocht gaan kiezen. Ik ben dan ook benieuwd wat het nieuwe seizoen brengt.'

Fraaie beelden bij een verhaal van toewijding. De muziek van de Japanse componist Joe Hisaishi draagt zeer bij aan de sfeer van de film.

Op 22 november wordt de film vertoond. Op 23 november is er een nagesprek over de film met ds Wouter Slob. Uw

aanmelding geldt in opzet voor beide avonden.

Een film is de meest religieuze van alle kunsten omdat ze de mens voor de essentie van de dingen plaatst, de ziel en het lichaam laat zien.

Jean-Luc Godard, Frans filmregisseur 1930

08 Advent met Ede Staal

Het het nog nooit zo donker west of 't wer aaltied wel weer licht

Presentatie: Peter Siebesma, Reinder van der Molen
m.m.v. vocaal kwartet

Datum en tijd: zondag 12 december om 15:30 uur

Plaats: Hoofdstraatkerk

Contactpersoon: Henk ter Veen, tel. (0528) 236063

e-mail: enketerve@gmail.com

In deze donkere dagen voor Kerst verzorgt dirigent en organist Peter Siebesma een programma rond Ede Staal in samenwerking met een vocaal kwartet. Het wordt een boeiende middag met orgel improvisaties, vierstemmig gezongen bewerkingen van Ede's liederen, dit alles afgewisseld met gesproken teksten van en over Ede Staal. Niet alleen het programma in deze vorm, maar ook het thema is een primeur: Ede Staal in Adventstijd. Ede zelf zou er vast en zeker zijn goedkeuring aan hebben gegeven. Terug in de tijd, toen hij als kleine jongen met zijn opa meeging naar de grote kerk in Leens om dat mooie Hinz-orgel te horen spelen...

Het vocaal kwartet bestaat uit Hanneke van den Berg sopraan, Marjanca Koetsier alt, Taco van den Berg tenor en Reinder van der Molen bas. De meeste teksten worden verzorgd door Reinder van der Molen. Hij is kenner van de Groninger taal bij uitstek, schrijft verhalen en gedichten in het Grunnegs en

publiceert onder meer in Dag en Deur, Biebels Dagboek en in Tijdschrift Toal en Taiken.

Peter Siebesma (dirigent en organist) bracht in 2018 een CD uit met orgel improvisaties op liedjes van Ede Staal. "Al improviserend voegt Siebesma muzikale lagen toe en voorziet hij Staals soms toch wat kale liedjes van fraaie harmonische fundamenteën, waarop de melodieën aan glans winnen", schreef Job van Schaik hierover in zijn vier sterren recensie in Dagblad van het Noorden.

De opbrengst ervan ging naar de SOGK (Stichting Oude Groninger Kerken). Informatie: www.edestaal.weebly.com

Het mooie van 't grunneger dialect?

Der is gain woord Frans bie!

09 Ontdekkingen van de vervolgte kerk

Inleider: Egbert Hekman

Datum en tijd: dinsdag 11 januari, 25 januari, 8 februari en 1 maart van 19:30 tot 21:00 uur

Plaats: Grote Kerk

Contactpersoon: Eefke Weismann-Hooijer, tel. 06 55990920

e-mail: eefkewh@gmail.com

Blijven geloven in tijden van discriminatie, mishandeling of gevangenschap, kan dat? De verhalen uit de Vervolgde Kerk geven aan dat dat inderdaad kan. Juist in grote druk houdt het vaste geloof in onze God hen op de been. Christen-zijn in

landen als Noord-Korea, India, Iran, Pakistan, Jemen en nog veel andere landen is zwaar, vaak heel zwaar. Afrika is het continent waar de vervolging het sterkst toeneemt. Vervolging kent veel gezichten, maar het gemeenschappelijke is dat christenen met de nek worden aangekeken. Verder uit het zich vaak in een mateloze haat tot christenen, soms veroorzaakt door het niet kunnen omgaan met de liefde van Christus, die door hen uitgedragen wordt.

In de Bijbel komt vervolging van de gemeente en van individuele christenen veel voor. Je zou het boek Handelingen ►

het boek van de eerste vervolgte christenen kunnen noemen, en ook in de brieven in het NT komt het thema vervolging, druk en lijden vanwege het geloof regelmatig voor. De vervolgte kerk vertoont in meerdere opzichten kenmerken van de eerste christengemeente. In 2 Tim. 3:12 staat dat vervolging bij het geloof hoort.

In seizoen 2019/2020 hebben we uit het boekje '12 ontdekkingen van de vervolgte kerk' vier hoofdstukken behandeld, die alle vier een bepaald aspect behandelen van waar christenen in vervolging mee te maken krijgen. In het komend winterseizoen komen vier nieuwe aspecten aan de orde, die ook heel goed gevolgd kunnen worden zonder de kennis van de vorige serie. Daarom zijn niet alleen de deelnemers van 2019/2020, maar ook nieuwe deelnemers van harte welkom!

Tijdens vier avonden willen we naar aanleiding van een boekje '12 ontdekkingen van de Vervolgte Kerk' kijken naar lessen, die wij kunnen leren van hen, die vervolgd worden omwille van hun geloof. De inleider heeft door reizen naar de Vervolgte Kerk kennis gemaakt met dit thema, dat bij hem grote

indrukken heeft nagelaten. Het boekje is een onderdeel van de avonden en te koop voor € 8,95.

Vervolging is niet verkeerd omdat het wreed is; maar het is wreed omdat het verkeerd is.

Richard Whately, Engels logicus, theoloog en econoom 1787-1863

10 Meditatief zingen

Onder leiding van: Marja 't Hart-Wijnhorst

Datum en tijd: donderdag 20 januari, 3 februari, 24 februari, 10 maart, 31 maart, 14 april om 19:30 uur

Plaats: De Vredehorst

Contactpersoon: Tineke Kombrink, tel. (0528) 271441 email: kombrink.t@kpnmail.nl

Iedereen die graag zingt of het zingen wil (her-) ontdekken is van harte welkom in de reeks van zes workshops meditatief zingen. Er zijn geen voorwaarden aan deelname verbonden.

We hebben

onze stem gekregen om uit te drukken wat er in ons leeft.

We gebruiken dit instrument om te lachen, huilen, spreken, schreeuwen, fluisteren en zingen. Hoe we dat doen is heel persoonlijk, niemand heeft precies dezelfde klank als jij.

Iedereen die geluid kan maken kan ook zingen. Vaak hebben we een oordeel over hoe we zingen, dan luisteren we vooral

naar de kwaliteit en gaan daarin af op de reacties van anderen. Dat zou je 'naar buiten zingen' kunnen noemen. Maar er is ook een 'naar binnen zingen'. Dan zing je voor jezelf en mag jouw klank er helemaal zijn. Dan is zingen geen prestatie maar een ervaring; wat voel ik als ik zing, wat gebeurt er in mijn lijf en in mijn geest? Deze vorm van zingen kan je dichterbij jezelf en bij je bron brengen.

In de workshops starten we met deze manier van zingen. Even het dagelijkse los laten, tot rust komen en naar binnen keren. Vanuit deze rust zingen we daarna samen eenvoudige liederen uit verschillende tradities met veel herhaling. Dan stemmen we onze eigen klank ook af op die van de ander en genieten we van het samen zingen.

Van harte uitgenodigd dus om de muziek in onszelf en in elkaar te ontdekken en te delen met begeleiding van piano en gitaar.

Marja 't Hart-Wijnhorst zingt en speelt regelmatig met en voor diverse groepen. Zij speelt dwarsfluit, gitaar en piano en schrijft zelf muziek en liedjes. Zij gaf naast haar werk als leerkracht ook muziekles in het basisonderwijs. Muziek is voor haar een universele taal die mensen verbindt en raakt. Het is haar passie anderen te inspireren om te zingen en muziek te maken.

In het zingen zijn we eindelijk eens van het denken af.

A.A. van Ruler

11 'Spelen' met en in verhalen

Inleider: Tjimmie van der Wal
Datum en tijd: donderdag 24 februari, 10 maart en 24 maart om 20:00 uur
Plaats: Goede Herderkerk
Contactpersoon: Geke Iden, tel. 06 12906046
e-mail: geke.iden@kpnmail.nl

Op zondag maar ook door de week staan we regelmatig stil bij een verhaal uit de bijbel. Dat doen we omdat die verhalen ons vandaag nog steeds iets hebben te zeggen. Het gaat dan bijna altijd over belangrijke momenten en over beslissingen die mensen toen maar die ook u en jij moet nemen. En dat zegt veel over hoe je wilt leven en geloven, over de zin of de onzin van het leven. Daarover kunnen we gaan praten maar in de bibliodrama gaan we dat ook ervaren.

We gaan spelenderwijs een bijbels verhaal over leven en geloven verbinden met onze eigen levens en geloofsverhalen, dat willen we gaan doen in deze drie avonden. De kracht van bibliodrama is dat je ervaart en voelt dat die verhalen van zoveel eeuwen geleden vandaag nog steeds waar zijn, dat ze over jou en u en mij gaan, wijsheidsverhalen.

In het therapeutische centrum in Hattem heb ik jarenlang

bibliodrama geleid. Daar zijn ook veel jonge mensen. Zij zeggen na een bibliodrama dat zij anders naar het bijbelverhaal kijken. Ze zeggen dat ze zichzelf er beter door leren kennen en ervaren hebben wat geloof voor hen betekent.

Ik zou zeggen: mis het niet!!

Omdat we het verhaal ook praktisch uitwerken is het wenselijk dat we open kunnen staan voor onze eigen innerlijke levens- en geloofservaringen en dat van de medespelers. Bibliodrama kan gespeeld worden met 8 tot 12 deelnemers.

Tjimmie van der Wal is als kerkelijk werker pastor geweest in Hoogeveen. Ze heeft verschillende keren Bibliodrama geleid voor Leeftocht en enkele jaren de wekelijkse bibliodrama geleid in de Hezenberg in Hattem.

Zij volgde de opleiding tot Bibliodramaleider in Lievelede bij Nico Derksen en Maria Nolet.

Dromen is niet alleen een daad van communicatie; het is ook een esthetische activiteit, een spel van de verbeelding, een spel dat een waarde op zich heeft.

Milan Kundera, Tsjechisch schrijver en criticus 1929

12 Vrijpraak voor losers

gespreksavonden

Inleiders: ds. Jacoline Batenburg en ds. Betty Gras
Datum en tijd: woensdag 23 maart en woensdag 30 maart om 20:00 uur
vrijdag 4 maart 2022 om 20:00 uur (besloten doelgroep 20 – 40 jaar)
Plaats: 23 maart De Vredehorst
30 maart Ontmoetingskerk Zuidwolde
4 maart Ontmoetingskerk Zuidwolde
Contactpersoon: Nies Muis, tel. (0528) 267367
e-mail: n.muis@kpnplanet.nl

Rauw, eerlijk en humoristisch: zo bedrijft luthers predikant Nadia Bolz – Weber theologie! Haar uitgangspunt: ieder mens kan zowel zondaar als heilige zijn. We lezen en bespreken met elkaar haar boek 'Vrijpraak voor losers' o.l.v. ds. Jacoline Batenburg en ds. Betty Gras

NB. Op vrijdag 4 maart wordt ook een Zinnige avond georganiseerd over dit boek voor de besloten doelgroep van 20 – 40 jaar in de Ontmoetingskerk in Zuidwolde. Val je binnen die doelgroep: Welkom!

Het enige verschil tussen een heilige en een zondaar is, dat elke heilige een verleden heeft en elke zondaar een toekomst.

Oscar Wilde

Peter Siebesma: 'Ede bezingt thema's die mensen raken'

Zijn interesse in de muziek van Ede Staal ontstond jaren geleden bij het zien van 'De Poolse bruid', een Nederlandse film uit 1998 waarin de muziek van de Groninger streektaalzanger te horen is. 'Hij zingt daar onder meer 'Het is de weg van Lains naar Klooster'. Het was net alsof het over mij ging, want die weg van Leens naar Kloosterburen heb ik vroeger vaak gelopen als ik de bus gemist had', mijmert musicus, componist en organist Peter Siebesma.

Door Monique Bons

Zijn vader was predikant en het gezin verhuisde vanuit Rotterdam naar het Groningse Kruisweg toen Peters vader daar werd beroepen. 'Ik was toen nog vrij jong. Ik ben daardoor tweetalig opgegroeid en ik heb nog steeds veel met Noord-Groningen. Pas op latere leeftijd ontdekte ik dat Ede Staal in Leens heeft gewoond. Vlakbij ons dus. Zijn liedjes roepen een bepaalde sfeer op. Romantisch. Echt Gronings. Het herinnert me aan mijn kindertijd wanneer ik op zaterdagmiddag, net uit de tobbe, de boerenarbeiders zag staan: hun handen in de zakken, klompen aan, stil voor zich uitkijkend over het Groningse Hogeland. Als 6-jarig jochie ging ik daar dan vaak bij staan. Gewoon een beetje rondkijken. Je hoeft niet altijd wat te zeggen. Als kind voel je dat heel goed aan. Dát sfeertje is kenmerkend voor Groningen. Dat nostalgische. En dát is precies wat Ede Staal met zijn muziek zo goed heeft neergezet. Hij sprak de taal van de mensen en bezong de thema's die mensen begrijpen en die hen raken. Zonder al te veel woorden.'

Organist

Als domineeszoon groeide Peter op met het kerkorgel. 'Al vanaf mijn 12de begeleidde ik de kerkdiensten op het orgel. Tot een paar jaar geleden was ik nog steeds organist, maar inmiddels ben ik gestopt. Toen vond ik het wel welletjes', glimlacht Peter. Daarmee kwam echter geen einde aan het bespelen van kerkorgels. 'Ik speel ook piano, maar het spelen op een kerkorgel geeft gewoon een ander soort inspiratie, een andere sfeer. Het draait niet alleen om de muziek, maar ook om het orgel zelf. Vooral het improviseren vind ik geweldig om te doen. Daar heb ik in het verleden ook lessen in gevolgd, en mijn docent improvisatie Sietze de Vries, organist van de Martinikerk in Groningen, stimuleerde me destijds om op veel verschillende orgels te spelen. Sindsdien trek ik er elke zomer een week voor uit om op kerkorgels in de noordelijke provincies te spelen. Dat doe ik nu al jaren en het is inmiddels een beetje een uit de hand gelopen hobby. Dan reserveer ik alle ruimte en tijd om zo'n instrument te verkennen. Dat geeft een lekker gevoel, zo'n hele kerk voor jou alleen. Geen orgel

is gelijk en dat maakt het juist ook zo boeiend. Met name in Groningen wemelt het van de historische orgels. Een paar jaar geleden ben ik tijdens zo'n week in Groningen gaan improviseren op de liedjes van Ede Staal. Ik neem de muziek altijd op en zet het daarna op cd. Omdat er belangstelling voor bestond, heb ik de cd, 't Wordt altijd weer licht, in een grotere oplage laten afdrukken. Daarvoor heb ik trouwens eerst toestemming gevraagd aan de weduwe van Ede. Ik heb contact met haar gezocht, want ik wist dat zij de rechten had. De muziek ontroerde haar. Ze vertelde dat Ede zelf niets met de kerk had, maar dat hij er wel graag naartoe ging omdat hij de orgelmuziek zo mooi vond. Inmiddels zijn er al zo'n 1000 cd's verkocht', verbaast Peter zich. 'De netto-opbrengst komt ten goede aan de SOGK, de Stichting Oude Groninger Kerken.'

Concert

Vanwege het succes van de cd werd Peter in diverse kerken uitgenodigd om te komen spelen. 'Vorig jaar was ik hiervoor onder andere benaderd door Leeftocht om een concert in Hoogeveen te komen geven. Daar heb ik wel even over moeten nadenken, want een heel concert is best inspannend. Het vraagt nét wat meer. Totdat ik me bedacht dat het mooi zou zijn om het uit te breiden met een vocaal kwartet en gesproken teksten. Door de coronacrisis kwamen die plannen stil te liggen, maar juist door die extra tijd heeft het programma meer vorm gekregen. Het zijn nu niet meer drie verschillende programmaonderdelen, maar het is juist meer een eenheid geworden. Het is de kunst om het geheel mooi te brengen, maar volgens mij zijn we daar goed in geslaagd. Ik denk dat het heel bijzonder wordt. Je plaatst hiermee de muziek van Ede Staal in een kerkelijke sfeer. Een gewijde sfeer. En dat doet wat met mensen.'

13 De kracht en de ideeën van Paulus

Inleider: ds. Arend Linde
Datum en tijd: woensdag 23 maart om 19:30 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Jaap Lowijs, tel. (0528) 230613
e-mail: jaap_lowijs@zonnet.nl

Een avond over het boek van Gert-Jan van der Heiden, Het uitschot en de geest. Paulus onder filosofen.

Paulus was filosofisch van belang, toen en nu. Paulus schreef niet voor filosofen, maar voor christelijke gemeenten.

Maar die gemeenten leefden wel in een wereld die vol filosofie was. Net zoals onze wereld dat is. De wereld is immers altijd vol denkwijzen en denkbeelden en gedachten en voorstellingen over de mens, de wereld, de maatschappij en God. Ja, ook over God of het goddelijke, ook als mensen niet gelovig zijn.

In het boek Het uitschot en de Geest, onderzoekt Van der Heiden wat de filosofische thema's van Paulus zijn. Hij bekijkt hoe moderne filosofen Paulus hebben gelezen en wat hun toepassingen waren voor mensen vandaag. Dit levert een boeiende zoektocht op, waar ik graag iets over wil vertellen.

Moge God de filosofen inzicht geven in datgene wat voor allen voor de hand ligt.
Ludwig Wittgenstein

14 Kwaliteit van leven: het humanisme van Martin Buber

Inleider: dr. Jacco Verburgt
Datum en tijd: zondag 24 april om 14:30 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Nies Muis, tel. (0528) 267367
e-mail: n.muis@kpnplanet.nl

Een mens is vóór alles een relationeel wezen: zonder de ander kan hij nooit tot zichzelf komen. Eenzijdige nadruk op het vieren van het "ik" veroorzaakt veel teleurstelling en ongeluk; niet alleen individueel, maar ook voor de samenleving. Dit is de kern van het gedachtegoed van Martin Buber (1878-1965), die samen met Freud en Einstein behoort tot de invloedrijkste Joodse denkers uit de vorige eeuw. Hij verwoordde zijn visie in onder andere Ik en Jij, Chassidische vertellingen en Godsverduistering – boeken die wereldwijd generaties hebben beziel.

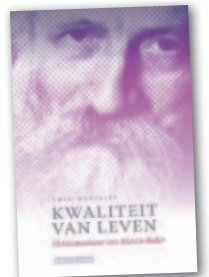
In zijn lezing zal de spreker ingaan op het denken van Martin Buber naar aanleiding van het boek van Theo Witvliet, Kwaliteit van leven: Het humanisme van Martin Buber (2017). Daarin wordt betoogd dat Bubers "Hebreeuws humanisme" ook in de gepolariseerde en verwarrende wereld van vandaag van grote betekenis kan zijn. Buber laat zien wat er gebeurt bij een echte ontmoeting. Je bent tot de ander toegewend, de tijd

staat even stil en dan kan er iets gebeuren, het tussenmenselijke noemt Buber dat. Je laat het anders zijn van de ander toe. Dan maak je echt iets mee en verander je. Kwaliteit van leven zou niet alleen over de zorg voor ouderen moeten gaan maar over het hele leven! Sociale media maken in de huidige tijd veel contact mogelijk, maar ze blijken meer geschikt voor het uitdragen van meningen dan voor een gesprek waarbij immers ook het non-verbale belangrijk is. Een echt gesprek heeft ook iets lichamelijks. De echte ontmoeting waar het Buber om te doen was en die de kwaliteit van je leven bepaalt, wordt zeldzaam.

Jacco Verburgt studeerde filosofie en theologie en is onder meer verbonden aan Tilburg University. Hij houdt zich als docent en onderzoeker in het bijzonder bezig met godsdienstwijsgerige thema's. Belangrijke publicaties: De radicaliteit van het kwaad (2007), Kant's Idealism (red. 2011) en Initiation and Mystagogy in Thomas Aquinas (red. 2019).

De mens die in een crisis verkeert, vertrouwt vaak niet meer op een gesprek, omdat de belangrijkste voorwaarde daartoe - het vertrouwen - voor hem teloor is gegaan.

Martin Buber

Kees van Eerten: 'Het gaat vooral om laten bloeien en oogsten'

'Je wilt niet weten hoeveel onderwerpen we vorig jaar vanwege de lockdown hebben moeten schrappen', blikt commissielid Kees van Eerten terug. 'We hebben voor het nieuwe seizoen dan ook voor een groot deel geput uit het aanbod van vorig jaar, al hebben we het aantal bijeenkomsten wel fors teruggeschroefd. We hebben liever wat langere tussenpozen tussen de activiteiten in, dan dat we straks weer moeten schrappen.'

Door Monique Bons

Sinds twee jaar maakt Kees deel uit van het team van Leeftocht. 'We zijn in 2018 in Hogeveen komen wonen. Drenthe was ons niet onbekend, want twintig jaar voor dat we terugkeerden, woonden we in Pesse. Ik gaf destijds les op het Alfa-college, locatie Morgenland. Ik heb daar zo'n tien jaar voor de klas gestaan, voordat ik naar Amsterdam vertrok, het 'Wilde Westen', waar ik een baan kreeg aangeboden op een scholenorganisatie. Ik ben een echt onderwijzersmens, maar na ruim veertig jaar vond ik het welletjes. Ik ben met vervroegd pensioen gegaan en weer terug verhuisd naar het Noorden. Toen we hier nog niet zo lang woonden en ik een avond van Leeftocht bezocht, raakte ik in gesprek met iemand die me vroeg of ik het voorbereidingsteam niet wilde komen versterken. Aangezien ik het wel leuk vind om na te denken over wat je in de wereld om je heen ziet gebeuren en hoe dat om te zetten in een programma, heb ik toegezegd. Dit seizoen ben ik geen contactpersoon voor een bepaalde activiteit, omdat ik bij de start verhinderd ben, maar ik ben wel nauw betrokken

geweest bij het aandragen van ideeën en het bijsturen van bepaalde activiteiten. We doen het met elkaar.'

Laten bloeien en oogsten

'Eigenlijk ben ik altijd wel actief geweest op het kerkelijk erf', realiseert Kees zich. 'Ik ben met het geloof opgevoed en heb eigenlijk wel een bijzondere religieuze socialisatie doorgemaakt. Ik ging naar de Zondagsschool bij de Pinkstergemeente, zat bij de jeugd van de Baptisten en heb mijn studie deels aan de katholieke hogeschool gevolgd. Ik ben overigens wel altijd protestants gebleven. Het geloof is voor mij de resonance in mijn bestaan. Ik heb geleerd dat het niet gaat om scherp slijpen, maar om wat het doet in mijn bestaan. Het geloof is mijn referentiekader voor mijn handelen. Ik vind het ook erg boeiend wat het geloof in het dagelijks leven van anderen doet en hou ervan om daar dan over in gesprek te gaan. Dat triggert me. En juist dát is iets wat Leeftocht ook doet. In mijn werkzame leven heb ik een bijdrage geleverd aan bordspel dat 'de Tocht' heet. Ik heb dus wel wat met die term.'

Trip Kit

Het spel ligt boven, maar wordt door Kees meteen opgehaald. Even later komt hij weer de kamer binnen met een koffertje in zijn hand. 'Kijk, dit noemden we onze Trip Kit', legt hij uit terwijl hij de koffer opent en er een bord uithaalt wat er zeer professioneel uitziet. 'Het is handgemaakt door kunstenaar Theun Krikke uit Pesse. De spelers komen tijdens het spel langs allerlei plekken die je in je leven ook tegenkomt. Afhankelijk van de doel- of speelgroep hadden we daar dan ook weer allemaal verschillende kaartjes met vragen bij. We gebruikten het in schoolteams om met elkaar in gesprek te komen over op welke manier het geloof in je bestaan mee resoneert. In het spel gaat het niet om winnen of scoren, maar juist om het oogsten. Het draait om de verdieping. Je geeft aandacht aan elkaar. We leven in een maatschappij waar alles draait om scoren, en daarom is het juist zo mooi dat het bij dit spel, net als bij Leeftocht, om oogsten gaat. Je gaat als het ware met elkaar op reis. Met veel liefde en aandacht wordt elk jaar een programma gemaakt en gedeeld. Een programma waarbij men in gesprek gaat met elkaar. Niet om de ander te overtuigen, maar juist om te ervaren wat de ander beweegt. Het gaat vooral

Leeftocht is met elkaar op reis gaan

om laten bloeien en oogsten. Het is de kunst om mensen tot hun recht te laten komen. De ander te zien. Daar gaat het in de Bijbelverhalen immers ook altijd over. Over het kleine. Over Jezus die Zacheüs daar boven in die boom ziet zitten. Of die de Samaritaanse vrouw vraagt om haar man te halen. Het gaat om het verhaal. Het gesprek. De erkenning. Gezien worden. Ook dát is de boodschap uit het evangelie.'

15 De jaren gaan van mei tot mei

over de betekenis van het Pinksterfeest en de toekomst ervan

Inleider: drs. Reinier Gosker
Datum en tijd: woensdag 20 april om 15:00 uur
Plaats: Remonstrantse Kerk, Grote Kerkstraat
Contactpersoon: Loek Boer, tel. 06 22989190
e-mail: loekboer@home.nl

Nog is het Pinksterfeest het stiefkind onder de drie grote christelijke feestdagen. Dat is jammer, want daarmee doen we het evangelie te kort. Als we de betekenis van Pinksteren met een dieptelood zouden peilen gaat er een wereld aan vergezichten en perspectieven voor ons open. De zin van het aloude Pinksterfeest (de gave van de Tien Woorden) is het wereldwijd realiseren ervan. Er begint met Pinksteren niet zozeer iets 'nieuws', want het was er allang. Maar waar de kerngedachte van Pinksteren in Israël vorm gekregen heeft, zal die gedachte uitgedragen moeten worden naar de rest van de wereld. Pasen kan niet zonder Pinksteren, bevrijding en verlossing niet zonder regels en afspraken, – spreek: niet zonder de Tien Woorden. Bevrijding en verlossing vormen de corebusiness van de Bijbelse boodschap. Daarover zijn Kerk en Synagoge het eens. Er zijn tal van dingen waarin ze van elkaar verschillen, maar niet hierin. Joden en Christenen zouden schouder aan schouder moeten staan om in het verlengde van de Tien Woorden de morele uitdagingen van onze tijd aan te gaan. Als verduurzaming van Pasen (bevrijding en verlossing) heeft Pinksteren (het ontvangen van de Tien Woorden) het in zich, om het feest van de toekomst te worden.

Deze lezing is in samenwerking met de Remonstrantse Gemeente Hoogeveen, waar ds. Reinier Gosker ook met enige regelmaat voorgaat.

Na zijn opleiding tot predikant werd Reinier Gosker (1950) vicaris in de Nederlands Oecumenische Gemeente in Berlijn. De confrontatie met de door de nazi's uitgemoorde Joodse gemeente daar, bracht zijn theologische existentie aan het wankelen, waardoor hij op het spoor van 'Kerk en Israel' terecht kwam.

Naast zijn werk als predikant in Amsterdam, Scherpenzeel (Gld.), Zuidwolde (Dr.) en Wesepe was hij lange tijd redacteur Van het PKNblad Kerk en Israel Onderweg en voorzitter van de provinciale Werkgroep Overijssel- Flevoland. Na zijn emeritaat (2016) was hij tot voor kort secretaris van de landelijke Protestantse Raad voor Kerk en Israel. Zijn verblijf in Berlijn leerde hem dat hij geen geloofwaardig christen en theoloog kan zijn zonder zich rekenschap te geven van het antisemitisme en antijudaïsme in de geschiedenis van kerk en theologie.

Pinksteren voor te stellen als een moeilijk te vieren feest, berust op een ernstig en blijkens onuitroeibaar misverstand. Wie dit doen, gaan er altijd van uit, dat men bij andere feesten spreken kan van voorstelbare dingen.

E.L. Smelik

16 Verzet in Drenthe

Inleider: drs. Geert C. Hovingh
Datum en tijd: dinsdag 3 mei om 19:30 uur
Plaats: Bibliotheek
Contactpersoon: Loek Boer, tel. 06 22989190
e-mail: loekboer@home.nl

Als het onderwerp 'Verzet in Drenthe', genoemd wordt, denken mensen dadelijk aan grote namen als Johannes Post, Arnold Douwes (zijn oorlogsdagboek is pas in druk verschenen, ook in Engelse vertaling), ds. Frits Slomp, bijgenaamd 'De Zwerver', e.d. Maar er valt veel meer over dit onderwerp te vertellen, en dan vooral over de beginperiode. Het echte verzet in Noord-Nederland begint n.l. pas na de april-mei-stakingen van 1943, waardoor het aantal onderduikers sterk steeg en de door Slomp c.s. gestichte Landelijke Organisatie voor hulp aan onderduikers met de daaraan gekoppelde knokploegen op volle toeren gingen werken. Maar dat er vóór de oorlog al communistische kernen actief waren bij de opvang van Joodse geestverwanten uit het Duitse Rijksgebied, en zowel individuele

Rooms-Katholieken en Protestanten – tegen het beleid van de 'neutrale' overheid in – aan Joden een gastvrij onderdak boden in het grensgebied is nauwelijks bekend. Dat alles – met nog veel meer verhalen over verzet, het grote en kleine – zal ter sprake komen.

drs. Geert C. Hovingh is emeritus-predikant PKN en (kerk) historicus te Zuidlaren. Sinds jaar en dag houdt hij zich bezig met de bestudering van het kerkelijk-georiënteerde verzet in Nederland tijdens de Tweede wereldoorlog, hetgeen o.a. resulteerde in een biografie van de verzetsman Johannes Post en een website 'Predikanten die Joden hielpen' (HDC-VU) met meer dan 500 lemma's. Samen met dr. Jan Ridderbos († 2018) onderzocht hij ook de Joodse geschiedenis van Drenthe.

Gehoorzaamheid handelt zonder te vragen, vrijheid vraagt naar de betekenis.

Dietrich Bonhoeffer

Agenda

Datum	Tijd	Nr.	Opmerking	Activiteit
SEPTEMBER 2021				
wo 1	9:30	01	1 van 8	Bijbellezen op de morgen
wo 22	20:00	02	1 van 3	Spiritueel Bijbellezen
OKTOBER 2021				
wo 6	9:30	01	2 van 8	Bijbellezen op de morgen
wo 6	20:00	02	2 van 3	Spiritueel Bijbellezen
wo 27	20:00	03	1 van 3	Scherven van geluk
wo 27	9:45	04	1 van 4	Vrouwen aan het woord
wo 27	20:00	02	3 van 3	Spiritueel Bijbellezen
NOVEMBER 2021				
wo 10	9:30	01	3 van 8	Bijbellezen op de morgen
wo 10	20:00	05	1 van 1	Babettes feest
wo 10	20:00	03	2 van 3	Scherven van geluk
wo 17	20:00	03	3 van 3	Scherven van geluk
ma 22	20:00	07	1 van 2	Departures
di 23	20:00	07	2 van 2	Departures
wo 24	9:45	04	2 van 4	Vrouwen aan het woord
DECEMBER 2021				
wo 1	9:30	01	4 van 8	Bijbellezen op de morgen
zo 12	??	08	1 van 1	Orgelspel Ede Staal
JANUARI 2022				
wo 5	9:30	01	5 van 8	Bijbellezen op de morgen
di 11	19:30	09	1 van 4	Ontdekkingen van de vervolgte kerk
di 11	20:00	10	1 van 6	Meditatief zingen
di 25	19:30	09	2 van 4	Ontdekkingen van de vervolgte kerk
d 25	20:00	10	2 van 6	Meditatief zingen
wo 26	9:45	04	3 van 4	Vrouwen aan het woord
FEBRUARI 2022				
wo 2	9:30	01	6 van 8	Bijbellezen op de morgen
di 8	19:30	09	3 van 4	Ontdekkingen van de vervolgte kerk
di 8	20:00	10	3 van 6	Meditatief zingen
di 22	20:00	10	4 van 6	Meditatief zingen
wo 23	9:45	04	4 van 4	Vrouwen aan het woord
do 24	20:00	11	1 van 3	'Spelen' met en in verhalen
MAART 2022				
di 1	9:30	09	4 van 4	Ontdekkingen van de vervolgte kerk
wo 2	9:30	01	7 van 8	Bijbellezen op de morgen
vr 4	20:00	11	1 van 1	Vrijspraak voor losers (20 tot 40 jaar)
di 8	20:00	10	5 van 6	Meditatief zingen
do 10	20:00	11	3 van 3	'Spelen' met en in verhalen
di 22	20:00	10	6 van 6	Meditatief zingen
wo 23	20:00	12	1 van 2	Vrijspraak voor losers
wo 23	20:00	13	1 van 1	De kracht en de ideeën van Paulus
do 24	20:00	08	3 van 3	'Spelen' met en in verhalen
wo 30	20:00	12	2 van 2	Vrijspraak voor losers
APRIL 2022				
wo 6	9:30	01	8 van 8	Bijbellezen op de morgen
wo 20	15:00	15	1 van 1	De jaren gaan van mei tot mei
zo 24	14:30	14	1 van 1	Het humanisme van Martin Buber
MEI 2022				
di 3	19:30	16	1 van 1	Verzet in Drenthe

Aanmeldingsformulier

AANMELDEN: hoe, waar en wanneer

Aanmelden voor deelname **uitsluitend** via de website leeftocht.pknhoogeveen.nl of via het aanmeldingsformulier hiernaast. Dus **niet** aanmelden bij de contactpersonen.

1. via de website leeftocht.pknhoogeveen.nl

Op de website leeftocht.pknhoogeveen.nl kunt u de onderwerpen nog eens nalezen.

Ook kan hier de laatste informatie over het onderwerp gevonden worden. Bijvoorbeeld wanneer een avond is geannuleerd of verplaatst.

Verder vindt u er ook het digitale aanmeldformulier. Dit formulier kunt u invullen tot en met zondag 10 oktober.

2. via het formulier

Het aanmeldingsformulier kunt u op **3 en 10 oktober inleveren in de kerkgebouwen** tijdens de diensten. Het kan ook **vóór 10 oktober ingeleverd worden bij het kerkelijk bureau**, Stoekeplein 4, of bij een van de contactpersonen die bij de onderwerpen staan vermeld.

Als u een e-mailadres hebt, wilt u dat dan ook vermelden?

Er is een kalenderoverzicht opgenomen in dit programmabladd, u kunt daarop aangeven, waarvoor u zich hebt aangemeld.

U wordt dus verzocht zelf bij te houden waarvoor u zich hebt opgegeven en op welke avond de bijeenkomst plaats vindt.

Geen bericht is goed bericht: zonder tegenbericht rekenen we graag op uw komst!!

Het is voor de inleiders bijzonder prettig als degenen, die zich hebben opgegeven, ook komen.

Als u onverhoopt toch een bijeenkomst moet missen, wilt u zich dan tijdig afmelden bij de contactpersoon.

Heeft u een auto beschikbaar voor een groepsactiviteit of kunt u bijvoorbeeld helpen bij het koken van een maaltijd? Geef het hieronder aan met het activiteitsnummer erbij. Uw hulp wordt zeer op prijs gesteld:

.....
.....

De heer / mevrouw / familie

Voorletter(s) / voornaam / voornamen: _____

Achternaam: _____

Straat: _____ Huisnummer: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Telefoon: _____

E-mail: _____

Activiteit:	Aantal personen
1. Bijbellezen op de morgen	
2. Spiritueel Bijbellezen	
3. Scherven van geluk	
4. Vrouwen aan het woord	
5. Babettes feest	
6. Over het tragische in onze relatie met de natuur	
7. Departures	
8. Orgelspel Ede Staal	
9. Ontdekkingen van de vervolgde kerk	
10. Meditatief zingen	
11. 'Spelen' met en in verhalen	
12. Vrijspraak voor losers	
13. De kracht en de ideeën van Paulus	
14. Kwaliteit van leven: het humanisme van Martin Buber	
15. De jaren gaan van mei tot mei	
16. Verzet in Drenthe	

Aanmeldingsformulier inleveren

Kerkgebouw	Adres	Telefoon
Vrededorst	Zuidwoldigerweg 32	(0528) 263 966
Oosterkerk	Leeuweriklaan 35	(0528) 233 363
Goede Herderkerk	Middenweg 14	(0528) 264 028
Hoofdstraatkerk	Stoekeplein 4	(0528) 230 471
Grote Kerk	Grote Kerkstraat 40	(0528) 269 810

Aanmelden kan ook op: leeftocht.pknhoogeveen.nl

Gegevensbescherming

Vanaf 2018 gelden er strengere regels voor bedrijven en overheidsinstellingen om de privacy van burgers te beschermen (AVG). Hoewel we dus als onderdeel van de PKN niet onder deze wet vallen, zullen we persoonsgegevens nooit aan enige andere organisatie ter beschikking stellen.

Van U is de toekomst

**Onze Vader verborgen,
uw Naam worde zichtbaar in ons,
uw Koninkrijk kome op aarde,
uw wil geschiede - een wereld
met bomen tot in de hemel.
Waar water schoonheid,
en brood gerechtigheid is en genade.**

**Waar vrede niet hoeft bevochten,
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
Waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd,
nooit één mens meer gemarteld
niet één mens meer geknecht.**

**Doof de hel in ons hoofd,
leg uw woord op ons hart,
breek het ijzer met handen,
breek de macht van het kwaad.**

**Van U is de toekomst,
kome wat komt.**

Huub Oosterhuis